

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Ceornea Eduard* în numele inculpatului Dolganov Vasili, împotriva sentinței Judecătoreiei Edineț, sediul Central din 22 martie 2022 și a deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Dolganov Vasili xxxx, născut la xxxx, originar din xxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 02.03.2022 – 22.03.2022;

instanța de apel: 16.05.2022 – 22.06.2022;

instanța de recurs: 03.10.2022 – 22.02.2023.

Asupra admisibilității motivelor invocate în recursul ordinar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoreiei Edineț, sediul Central din 22 martie 2022, *Dolganov Vasili*, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen - **1** (un) an.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, prin cumul total al pedepsei, s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoreiei Edineț, sediul Briceni din 07.10.2020 – **1** (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în sumă de **32 500** lei.

S-a încasat de la *Dolganov Vasili* în beneficiul *Statului*, cheltuieli de judecată în sumă - **128** lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Dolganov Vasili, la 06.02.2022, aproximativ pe la ora 18:00, fiind în stare de ebrietate, aflând-se în centrul mun. Edineț, pe str. Octavian Cirimpei, în apropiere de Primăria mun. Edineț, conștientizând caracterul

prejudiciabil al acțiunilor sale, încălcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în mod intenționat, a inițiat un conflict cu Golovatii Ivan, xxxxx. Pe care, ajungându-l din urmă i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea ochiului drept după care, doborându-l la pământ, i s-a adresat cu cuvinte necenzurate, aplicându-i mai multe lovituri în regiunea feței, prin ce ia cauzat, conform raportului de constatare nr. 202219P0059 din 08.02.2022, echimoze și plagă la față care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel, acțiunile inculpatului *Dolganov Vasilii*, au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative – *”huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită”*.

3. Nefiind de acord cu sentința, au declarat apeluri:

3.1 Avocatul *Moldovan Gabriela* în numele inculpatului *Dolganov Vasilii*, care a solicitat casarea sentinței cu emiterea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu adoptarea unei pedepse inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță urma să-i aplice inculpatului o pedeapsă mai blândă, deoarece acesta a recunoscut vinovăția și nu a dorit aplicarea loviturii lui *Golovatii Ivan*, aceasta fiind o reacție ca răspuns a acțiunilor părții vătămate.

3.2. Inculpatul *Dolganov Vasilii*, care atât prin apelul din 30.03.2022, cât și prin apelul suplimentar din 04.05.2022, a solicitat casarea sentinței, emiterea în privința acestuia a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse non privative de libertate.

În motivarea apelurilor declarate a indicat că, nu este de acord cu sentința, solicitând stabilirea unei pedepse cu muncă neremunerată în folosul comunității sau stabilirea unei pedepse cu executarea condiționată a pedepsei.

A menționat că, vinovăția imputată a recunoscut-o, dar a fost provocat de partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2022, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, atât la faza urmării penale, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare în instanțele de fond, inculpatul *Dolganov Vasili* și-a recunoscut integral fapta comisă, dovedită prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei, împrejurările expuse colaborând într-un tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, căror prima instanță li-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea nemijlocită în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și sentința pronunțată

pe caz, motivare pe care instanța de apel a acceptat-o și pentru a evita repetarea ei inutilă a însușit-o.

Constatând cu certitudine vinovăția inculpatului Dolganov Vasili în fapta comisă, prima instanță, la stabilirea pedepsei penale, a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a ei, precum și celor de la art. 364¹ alin. (8) Cod penal, ce garantează vinovatului reducerea cu o 1/3 a termenului pedepsei în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, corect reținând, că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

A menționat instanța de apel că, prima instanță, stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea, aceasta a ținut cont de personalitatea inculpatului, că nu este la prima abatere de lege, anterior fiind condamnat la pedeapsa închisorii (f.d. 21-27), care însă nu și-a atins efectul preventiv serios, dânsul continuându-și activitatea criminală după eliberarea din locurile de detenție, ne având o ocupație utilă ce i-ar asigura minimul de existență, ceea ce scoate în evidență tendința recidivării prin comiterea unor fapte social periculoase.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul *Ceornea Eduard* în numele inculpatului Dolganov Vasilii, invocând prevederile art. 427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală, declară recurs, prin care solicită, casarea deciziei și a sentinței, în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri, prin care inculpatului Dolganov Vasilii să-i fie stabilită o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității.

5.1. În argumentarea recursului ordinar, recurentul susține că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, ilegală și pasibilă casării, deoarece s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Consideră că, instanțele de fond, just au încadrat acțiunile inculpatului, însă la stabilirea pedepsei instanța de apel a dat o apreciere greșită personalității inculpatului, fapt care a condus la individualizarea eronată a pedepsei stabilite și anume stabilirea unei pedepse prea aspre.

La fel, menționează că, prima instanță prin sentință, a aplicat o pedeapsă prea aspră, ignorând circumstanțele atenuante existente, cum ar fi, căința sinceră, recunoașterea faptei comise cu solicitarea examinării cauzei în ordinea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie*

invocate de recurent.

Lecturând conținutul recursului, Colegiul penal reține că, de către avocatul inculpatului a fost indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală.

Colegiul penal atestă că, partea apărării apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel, invocând că, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei au dat o apreciere greșită personalității inculpatului, fapt care a condus la individualizarea eronată a pedepsei stabilite, cu aplicarea unei pedepse prea aspre.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, motivele și temeiul de recurs invocat de către partea apărării, nu și-au găsit confirmarea în speță, nefiind constatate erorile de drept invocate.

Este relevant de a specifica că, temeiul de casare prevăzut de art.427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal reține că, în speță nu se contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, în esență, criticile recurentului rezumându-se asupra aprecierii instanțelor a circumstanțelor cauzei care au determinat concluzii neîntemeiate privind individualizarea pedepsei.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.*

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse mai blânde, sau a unei pedepse mai aspre prevăzute în normă.

În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din materialele cauzei se atestă că, potrivit înscrisului autentic al inculpatului (f.d.95), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8), art. 364¹ Cod de procedură penală, *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.*

Colegiul penal reține că, potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul *Dolganov Vasiliu*, este calificată ca una mai puțin gravă, sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, s-a stabilit noi limite pentru pedeapsa cu închisoare constituie - **3** luni, iar limita maximă – **2** ani închisoare.

În acest context, Colegiul penal, apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, atât instanța de apel cât și prima instanță i-au stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră.

Or, instanța de apel, corect a aplicat și menținut forma pedepsei – închisoarea, pe un termen de 1 an, mărimea acesteia încadrându-se în limitele stabilite prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind necesitatea aplicării unei pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal constată că, această solicitare este vădit neîntemeiată, or, aplicarea acestor prevederi are la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii.

Colegiul penal reiterează că, potrivit Revendicării nr. 246 (f.d. 21 - 27), inculpatul nu este la prima abatere de la *Legea penală*, or, anterior acesta a fost condamnat prin sentințele Judecătorei Ocnîța din 10.03.2004, în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d), cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - **2** (doi) ani; Judecătorei Ocnîța din 20.12.2004, în baza art. 186 alin. (2), lit. a), b), c) Cod penal; cu aplicarea art. 90 Cod penal – **2** ani, cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal - comasarea sentinței din 10.03.2004 – **3** ani; Judecătorei Ocnîța din 27.02.2008, în baza art. 186 alin. (2), lit. a) ,c), d) Cod penal – **3** ani închisoare, cu aplicarea art. 85 Cod penal – comasarea sentinței din 20.12.2004 – **3** ani și **6** luni închisoare. Prin încheierea Judecătorei mun. Bălți din 25.09.2008 – eliberat de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea actului de amnistie; Judecătorei Ocnîța din 15.12.2009, în baza art. 187 alin. (2), lit. e) f) Cod Penal - **3** ani închisoare; Judecătorei Ocnîța din 14.02.2012, în baza art. art. 27, 186 alin. (2) lit. e), d) Cod penal - **1** an închisoare, cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal – comasarea sentinței din 15.12.2009 – **4** ani închisoare; Judecătorei Edineț, sediul Briceni 07.10.2020, în baza art. 186 alin. (2), lit. d.) Cod penal – amendă în mărime - **650** unități convenționale.

Ca circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal au fost

reținute – comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată.

La fel, în cauza dedusă judecății, sunt relevante și prevederile art. 34 alin. (1) Cod penal, în care instanțele de fond întemeiat au reținut starea de recidivă în acțiunile inculpatului Dolganov Vasilii.

Astfel, se constată că, inculpatului anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime - 650 unități convenționale, echivalentul a **32 500** lei, care potrivit Adeverinței executorului judecătoresc nr. 145-1393 din 21.12.2021 – nu a fost achitată de către Dolganov Vasilii (f. d. 44).

Totodată, Colegiul penal menționează că, circumstanțele invocate de către apelant și anume: recunoașterea vinovăției, examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, au fost luate în considerație de către instanțele de fond la individualizarea pedepsei penale.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului, de – **1** an închisoare și cu aplicarea art. 85 Cod penal – **1** an închisoare și amendă în sumă - **32 500** lei, denotă a fi una echitabilă și proporțională cu fapta comisă.

În concluzie, în atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, instanța de apel corect a constatat că, corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi atinsă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea, dat fiind faptul că fiind anterior condamnat de repetate ori nu a concluzionat că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale.

Mai mult ca atât, inculpatul a comis o faptă prevăzută de Capitolul XII din Codul penal - *infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice* cu cauzarea vătămărilor corporale neînsemnate lui Golovatii Ivan, ceea ce denotă caracterul infracțional al acestuia.

Colegiul penal, analizând persoana inculpatului sub raportul gravității infracțiunii comise, conchide că, stabilirea unei pedepse neprivative de libertate nu este rațională în circumstanțele constatate la caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, care reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea Statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, este important de specificat că, în cazul unei privări de libertate, este deosebit de important să fie respectat principiul general al securității juridice.

Prin urmare, este esențial ca condițiile privării de libertate să fie clar definite în dreptul național și legea însăși să fie previzibilă în aplicare

pentru a satisface cerința *"legalității"*, un standard din practica CEDO, care impune normelor de drept să fie suficient de precise, întrucât să permită persoanei, să prevadă rezonabil consecințele ce pot deriva dintr-un anumit comportament în circumstanțele particulare ale cauzei sale.

În cele din urmă, Colegiul penal, atestă că, la caz, inculpatul a avut parte de un proces penal echitabil în privința sa, unde instanțele de fond, primordial, în scopul neadmiterii privării arbitrare de libertate, au ținut cont ca pedeapsa inculpatului să fie una echitabilă și proporțională scopului Legii penale.

În aceste condiții, eroarea de drept specificată în recurs, nu și-a găsit confirmare la examinarea acestuia, cele descrise căpătând forma unor alegații declarative care nu pot fi puse la baza admisibilității recursului ordinar.

Prin urmare, se constată, că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În acest context, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Ceornea Eduard* în numele inculpatului Dolganov Vasili, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Ceornea Eduard* în numele inculpatului Dolganov Vasili, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2022, în cauza penală în privința lui **Dolganov Vasili xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 22 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie